

4.13 Landbruk (VO nr. 61)

4.13.1 Innledning

Den kommunale landbruksforvaltningen omfatter vedtaksmyndighet som førsteinstans, samt innstillingsmyndighet for en rekke økonomiske og juridiske virkemidler i landbruket. Landbrukskontoret har kontrollmyndighet for ulike tilskuddsordninger og forvalter omlag 155 mill. kroner årlig gjennom disse. Enheten har ansvar for landbruksvikarordningen, klinisk veterinærvaktordning, kommunalt fellingslag for rovvilt samt natur- og viltforvaltning. Enheten skal jobbe for næringsutvikling innen tradisjonelt landbruk og bygdenæringer, og er en viktig aktør inn mot arbeidet til Innovasjon Norge. Landbrukskontoret har et godt samarbeid med næringsmiddel- og foredlingsindustrien og andre landbruksrelaterte FoU-virksomheter i kommunen og regionen. Enheten betjener om lag 1.700 eiere av landbrukseiendommer, herav 550 aktive jordbruksforetak og 1.100 skogeiere.

Hovedmål:

Landbrukskontoret skal arbeide aktivt for å utvikle og styrke landbruket i hele kommunen gjennom offensiv næringsutvikling, innovasjon og forvaltning.

4.13.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.13.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2016	Budsjett 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021
Årsverk samlet	10,09	9,09	9,09	9,09	9,09	9,09

Tabell 4.13.2.2 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021
Driftsutgifter	10 404	9 142	9 278	9 278	9 278	9 278
Driftsinntekter	4 340	2 854	2 800	2 800	2 800	2 800
Netto driftsutgifter	6 064	6 288	6 478	6 478	6 478	6 478
Investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Investeringsinntekter	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0

4.13.3 Behovsvurderinger

Landbruket i Ringsaker er i sterk vekst og har totalt sett en langt større produksjonsvekst enn gjennomsnittet for landet og sammenlignbare kommuner. Det legges stor vekt på landbruksbasert næringsutvikling, det praktiseres en klar og forutsigbar forvaltning gjennom ulike økonomiske og juridiske virkemidler, og en har en god viltforvaltning.

Satsingsområder

Ringsaker er Norges største landbrukskommune med stor verdiskaping innen produksjon av mat og tømmer og innen bygdenæringer. Kommunen har et stort ansvar for oppfølging av nasjonale mål for økt matproduksjon. Den viktigste oppgaven er å sikre nok, trygg og variert mat av god kvalitet. Landbruket spiller også en viktig rolle for å sikre miljøgoder som bevaring av biologisk mangfold, kulturlandskap, samt skogens og jordas funksjon som karbonlager.

Det er et mål å opprettholde og øke volumproduksjonen innen plante- og husdyrproduksjonene, samt utnytte produksjonsevnen på skogarealene bedre med mål om økt tømmerproduksjon. Dette må gjøres på en slik måte at potensialet i jord, skog og bygningsmasse utnyttes optimalt samtidig som at klima- og miljøgevinsten oppnås. Et offensivt og sterkt landbruk er avgjørende for hele den landbruksbaserte industrien i kommunen. Det er et mål at verdiskapingen innen landbruket i Ringsaker i årene som kommer skal ha større økning enn andre sammenlignbare kommuner og regioner i landet. Videre er det også et mål å øke verdiskapingen innen bygdenæringer på en slik måte at menneskelige ressurser

og skaperlyst utløses. Reiseliv og lokalprodusert mat er sentralt framover. En kan også her nevne «Inn på tunet» og «Smak av Innlandet». Profilerings av landbruket i Ringsaker er viktig i denne sammenhengen.

Jordbruk

I samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter er landbrukskontoret sentral i forhold til et prosjekt for å øke verdiskaping og produksjon av grønnsaker, frukt og bær. Det gjennomføres også et prosjekt med mål om å etablere en regional merkevare innen storfekjøtt basert på lokale fôrressurser, hovedsakelig gras. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom landbrukskontoret, Nortura, Strand Unikorn og lokale storfekjøttprodusenter. Prosjektet skal bidra til økt produksjon basert på lokale ressurser, økt verdiskaping i hele verdikjeden samt å styrke legitimiteten til produksjon av storfekjøtt.

Landbrukskontoret deltar aktivt i samarbeid med grunneiere og Fylkesmannen for at Helgøya skal bli et Nasjonalt utvalgt kulturlandskap i jordbruket. Hvis Helgøya blir utvalgt, vil det være aktuelt med ulike kurs og inspirasjonskvelder rundt temaer som restaurering og skjøtsel av kulturlandskapet.

Enheten har i samarbeid med landbrukskontoret på Blæstad, tatt initiativ til en «Kornskole» som skal gi økt kunnskap om god agronomi og dyrkningsteknikk, økt avling og bedre kvalitet. Kurset er en del av satsinga på økt kornproduksjon i Hedmark 2017-2021, der hele verdikjeden har gått sammen for å sette fokus på kornproduksjon. Det vil bli flere kurs og samlinger utover prosjektperioden.

Skogbruk

Landbrukskontoret deltar i et utviklingsprosjekt på treslaget bjørk, hvor en ser på muligheten for å erstatte gran med bjørk på råteutsatte steder. Prosjektet er i regi av BioSmia (Hedmark Kunnskapspark), og forener aktører fra industri, forskning og næring. Landbrukskontoret bidrar med registreringer, ressursoversikter, kvalitetsvurderinger og skjøtselprogram samt å skaffe oversikt over råteomfanget for utvalgte hogstfelter i Ringsaker.

Landbrukskontoret er involvert i et kartleggingsprosjekt av Phytophthora i samarbeid med prosjekteier NIBIO – Norsk Institutt for bioøkonomi. Phytophthora er en soppsykdom som angriper bl.a. gråor, svartor og bjørk, og dette er det første kartleggingsprosjektet i skog av denne skadegjørereren som utføres i landet.

I Norge pågår et prosjekt angående klimasatsning i skog. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom offentlig forvaltning og skognæringen. Et av satsingsområdene er å øke tettheten i skogplantingene, samt gjødsling av yngre og eldre produksjonsskog. Denne satsningen har fått et stort omfang i Ringsaker, og landbrukskontoret er pådriver sammen med næringen.

Det fokuseres fortsatt på skogkultur, og vesentlig satsingsområde vil være ungskogpleie med gode skogsbilveier for å sikre ny fremtidig produksjonsskog.

Det må i 2018 og årene fremover legges mer vekt på landbruket i Ringsaker sin rolle i forbindelse med ulike tema innen klima og miljø. Landbrukskontoret skal bidra til å sette fokus på dette, både med tanke på ulike klimatilpasninger, og tiltak for å redusere landbrukets utslipp.

Hele verdikjeden for matproduksjon samt skogbruksnæringen i Ringsaker har et stort potensiale for vekst i årene som kommer. Dette potensialet skal kommunen bidra til å utnytte i samarbeid med gårdbrukere, ulike fagmiljøer, næringsmiddel- og foredlingsindustri og landbruksrelaterte FoU-virksomheter.

4.13.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål
Brukere		
Tjenester tilpasset brukernes behov		
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	Ind./5,0
Dialog med brukerne		
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0
Medarbeidere		
Engasjement og kompetanse		
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Læring og fornyelse		
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Organisasjon		
Arbeidsmiljø		
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	3,0 %
Ledelse		
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0
Økonomi		
Økonomistyring		
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +

4.13.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Reduksjon driftsutgifter

Det er innarbeidet et generelt prosentvis kutt i driftsrammen med tilsammen kr 31.000. Innsparingen tas ved reduksjon av forskjellige driftsarter innenfor landbrukstjenesten.